(SRI T. CHANNIAH.)

(*b*) The main considerations for converting a Town into a City Municipality are the following :—

(1) any town containing a population of 25,000 ;

(2) size, resources and expenditure.

(*c*) The area of Shimoga Town is 3·4 square miles and the population as per Census of 1951 is 46,547.

	Rs.
Normal income during 1952-53 ...	2,58,524
Do expenditure 1952.53 ...	2,87,275
Total income during 1952-53 ...	5,94,525
Do expenditure 1952-53 ...	6,63,929

The normal expenditure is more than the normal income every year.

(*d*) The question is not clear.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿನ ನರಾನರಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಖರ್ಚನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಆರೀತಿ ಮಾಡಲು ಅದರ ಈಗಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸಾಲದು. ಆದುದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ತಾವು ಒದಗಿಸಿರುವ ಉತ್ತರದಿಂದಲೇ 1952-53ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಇದರ ಉತ್ಪತ್ತಿ 5,94,525 ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸರಿಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು run ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ದಾವಣಗೆರೆಗೆ ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ವರಮಾನ ಎಷ್ಟಿತ್ತು ?

SRI T. CHANNIAH.—The Davanagere Municipality has considerable income and therefore it is converted into a City Municipality.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದರೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚೆನ್ನಯ್ಯ.—ಅಲ್ಲಿನ ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಗೊಳಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—"ಡಿ" ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ "The question is not clear" ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಾಗಲು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಗಲುವ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚಿಸಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಮಿಷನರ್, ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸರು ಮತ್ತು ರೆವೆನ್ಯೂ ಆಫೀಸರ್ ಇರಬೇಕು. ಈ ಮೂರುಮಂದಿಯ ಸಂಬಳವೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 24 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಖರ್ಚೂ ಸೇರಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದನ್ನು ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ಪೌರ ಸಭೆಯವರು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚಿಸಲಿಲ್ಲವೇ ? ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಾಗಿ ಇದು ಪರಿವರ್ತನೆ ಆದಮೇಲೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

Sri T. CHANNIAH.—At least Rs. 20 to 25 lakhs must be the income of a Municipality ; then alone its conversion to a City Municipality will be taken up for consideration.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ನಗರದಲ್ಲಿ 90 ಮೈಲಿ ಫಾನಲೆಯಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆಯ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಬ್ಬ ಓವರ್‌ಸೀಯರ್ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಇಂಜನಿಯರ್ ಬೇಕಲ್ಲವೇ ?

Mr. SPEAKER.—What is your object in putting the question ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ನಾಗಪ್ಪಶೆಟ್ಟಿ.—ಇದನ್ನು manage ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮ್ಯೆನರ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈಗಿರುವುದು ಮ್ಯೆನರ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲ, ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ. ಈ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಇನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂಬ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರಿಯಲ್ಲ.

Lease of Building Sites to Depressed Classes in Bangalore City.

Q.—937. Sri K. PRABHAKAR (Nelamangala—Scheduled Castes).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) in how many places the Bangalore Corporation has given building sites on ground-rent basis to the Depressed Class people in the City area for the last 20 years ;

(*b*) what is the total number of sites so given ;

(*c*) in how many places and cases has the Corporation formed and completed the lay-outs ;

(*d*) why Harijans are given sites generally on lease or ground-rent basis in Bangalore ?

A.—Sri T. CHANNIAH (Minister for Public Health and Local Self-Government).—

(*a*) 1 Dayananda Nagar (Srirampuram)
2 Kesava Nagar (Magadi Road)
3 Goripalya
4 Adikarnataka Colony, Palace Guttahally
5 Srirampuram Harijan Colony—
I Block
II Block
III Block
6 Jakkasandra Village (Kodandaramapuram)
7 Velumurugapuram (Kemmangundi Road)
8 Cheluvadipalya Do

(*b*)

1	Dayananda Nagar	... 332
2	Kesava Nagar	... 86
3	Goripalya	... 125
4	Adikarnataka Colony	... 60
5	Srirampuram Harijan Colony— I Block	... 26
	II Block	... 25
	III Block	... 46
6	Jakkasandra Village	... 20
7	Velumurugapuram	... 19
8	Cheluvadipalya	... 155

(*c*) 1 Layout formed and completed.
2 Do do
3 Do do
4 No layout formed.
5 Layout completed.
6 No layout formed.
7 Layout completed.
8 Do

(*d*) The reasons are as follows :

They are given building materials and grants from the Depressed Class funds. The sites are given on lease or ground-rent basis so that the properties may not be alienated. The rent charged is low and nominal in view of their being poor.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—'ಡಿ' ಭಾಗದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು lease ಅಥವಾ ground rent ಮೇಲೆಯೇ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನೂ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿಯೇ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಅವರು ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಭಾರೆ ಮಾಡದಿರಲ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಕೇವಲ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೂ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿಲ್ಲದ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಈ ಬಡ ಹರಿಜನರಿಂದ ಬಾಡಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡಲು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಲು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚೆನ್ನಯ್ಯ.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಗಳು ಬಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಟಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್.—ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಸುಮಾರು 54 ಸಾವಿರದಷ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಟಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್—ಈಗ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಕಲಾಸಿಪಾಳ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಹರಿಜನರ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿಹಾಕಿದುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ ; ಅವರು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನವರು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನೂ ಅವರಿಗಾಗಿ ಕಾದಿರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಟಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್.—ಈ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅವರಿಗಾಗಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮಾಗಡಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ 1000-2000 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಜಾಗ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸುವುದಾದರೆ ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಟಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್.—ನಾನು ಕೇಳುವುದು, ಅವರನ್ನು ಆ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿಹಾಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದಿರಾ ಎಂದು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾದ ತೊಂದರೆಯೆಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅವರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ಅವರು ಕೇಳಿದ ಕಡೆ ಸ್ಥಳ ಕೊಡಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೇ ತೊಂದರೆಯಾಗುವ ಸಂಭವವುಂಟು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಟಿ. ಕೆಂಪರಾಜ್.—ಟೌನ್‌ಹಾಲ್ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಹರಿಜನರನ್ನು ಆ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳಾಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚೆನ್ನಯ್ಯ.—ಬಿಡಿಸಿದ ನಂತರ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—It must be said to the credit of the Hon'ble Minister that he remembers so many details.

Sri R. ANANTARAMAN.—In the answer to (*b*) a number of places where sites are given are mentioned. But no drainage facilities and water supply and roads are there.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ದೀಪದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Pilot-training cum Development Project (Workers Trained)

Q.—756. Sri B. P. NAGARAJA MURTHY (Malavalli).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) how many Extension Keymen and Village Extension Workers were selected to work in the Pilot-training *cum* Development Project started under the Ford Foundation Scheme in Mandya District ;

(*b*) whether they were promised any extra allowances when they were selected ;

(*c*) if so, what those allowances are ;

(*d*) what are the scales of salaries promised to them ;

(*e*) whether it has been given effect to ?

A.—Dr. R. NAGAN GOWDA (Minister for Agriculture).—

(*a*) Four Extension Keymen and Fifteen Village Extension Workers were selected to work in the Extension Project Centre, Malavalli.

(*b*) No.

(*c*) Does not arise.

(*d*) Keymen : Pay Rs. 200-350.

Village Extension Workers.

Graduates	*L. Ags.*
Pay Rs. 100-200	Rs. 90-150

(*e*) Yes.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Will the Government be pleased to state the number of village extension workers working in the Extension Project Centre ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—There were 15 workers working.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Are they still working there ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I do not think they are all working there now.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—How many of them are working now ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I think that two or three among them have been transferred from there. The exact number I am unable to say now.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—To question (*b*) the answer is 'No'. Is it not a fact that the Government promised to give house rent allowance at the rate of Rs. 12-8-0 for the Keymen and Rs. 5-0-0 for Village Extension Workers ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—No.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Are the Government aware of Government Order No. A.F. 11433-38—Agri. 157-51-5, dated 18th March 1952 ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—I am not able to find it here.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—In that order just now quoted, in the statement attached to it, house rent allowance at the rate of Rs. 12-8-0 and Rs. 5-0-0 for the Keymen and Village Extension Workers respectively has been included. Will you admit it ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Well it might be a budget proposal. But I do not know if they have been intimated ; they were not promised any allowance.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Then how was it included in the statement of expenditure ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—That might have been a budget proposal.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Is it not a fact that cycle allowance and bonus to workers of outstanding merit is also provided ?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—Probably yes.

1 P.M.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—Then why is it that they have not been given, Sir ?